

IPUI BERRIYAK.¹

(ON MANUEL GOROSTIDI JAUNA-RI)

Euskaraz mintza gaitian
munduan geran artian.

Ama eta lau aizpak.

Amak.—*Zér dakarzute onuntz
orrela negarrez?*

Alabak.—*Zér dakargun?—Bai, zer dá,
esan emen.—Deus ez.*

*—Bada zuben begiyak
oso triste daudez,
¿miñ-enbat aldezute?*

*—Bai alaſen gaudez.
¡Ama euskara! Ni naiz
alaba zarrena,*

*Nafarroa deitutzen
dirate izena;
gaitzak ni arrapatu
ninduben aurrena,
zeñaz daukadan oso
tristea barrena.*

—Ni naiz berriz bedorren

---

(1) Fábulas señaladas con *premio extraordinario* en los Juegos florales celebrados en esta Ciudad en 1890.

bigarren alaba,
pontian jarriya det
izena *Araba*;
nere gorputza dago
aiñ illun non gaba,
ez daukat sosegurik
non nai daukat traba.
—Eta zuk, ¿zér dakartzu
Bizkaya maitia?...
—Lotsatu egiten naiz
ama esatia...
Nik ere daukat barren
nerian katia,
zeñak egiten diran
gogorki kaltia.
—Ni okerragoa naiz
bedorren *Gipuzkoa*,
burua daukat jo ta
egiña bi puska;
etsayak etorririk
nigana muturka,
egin dirate denen
artian burruka.
—Atozte onuntz, nere
alaba gaišoak,
zabaldurik emenchen
daukazkit besoak;
negarrez jartzen dira
zuben gurasoak,
etzautela ikusirik
len beziñ osoak.
—Eziñ mugiru gera
gauden modu ontan,
triste pasatzen degu
eguna prankotan;
gabaz berriz ez degu
sosegurik lotan,
nekiak auldu eta

geren lekuetan.
¡A! Denboraren mudak
ekartzen du miña,
piñutzendu gorputza
len zana ariña;
—Amak senti du, zubek
sendatu eziña,
alaz guztiz egingo
du, bai, alegiña.
—Ama, ez bedi orrela
gugatik estutu,
obe luke bedorrekin
au lenbait-len aztu.
—¡Ez, alaba maitiak!
arkitzen naiz estu,
eta nai det albada
zuben gaitza poztu.
—Bañan *ȝerremedio*
guretzat bearra,
sendatzeko barrenan
daukagun su garra,
non billatuko degu?
—Jaunaren indarra
daukagu Zeruetan
pozteko min charra.
Erregu dezayogun
belaunikaturik,
biyotz biyotzez denak
ondo elkarturik;
ea modu ontara
Jauna kupiterik,
eratzen ote-digun
erremediyorik.
Eta uste bezela
sendatzen badigu,
len degun bañan geigo
maitatuko degu;
lege zar ikasiyak

gordeko ditugu,
egiñaz biyotzetik
Berari erregu.

Uda-berriya.

Uda-berriyak,
bazter guziyak,
ditu ederki lorez jazten:
egun argiyak,
zoragarriyak,
era onetan dira asten;
zelai aundiayak,
intzak bustiyak,
ederrak dira agertzen;
or, marrubiyak,
guri-guriyak,
lurretik dira azaltzen;
an, gereziyak
gorri-gorriyak,
arbolak ditu ematen;
emen choriyak,
audi, chikiyak,
asi dirade kantatzen:
ne kazariyak,
guzti guztiyak
pozez dira arkitutzen;
gauza egokiyak,
Uda berriyak,
ditu, bai, mundura ekartzen.

JOSÉ ARTOLA ETA ELIZECHEA.
